

رمانتیسم آلمانی

مفهوم رمانتیسم آلمانی اولیه

فردریک بیزد

ترجمه سید مسعود آذر قام

وْهَا فِتِيسِم آلمانی
مفهوم رمانیسم آلمانی اولیه

فردریک بیزر
ترجمه سید مسعود آذر فام

این کتاب ترجمه‌ای است از:

The Romantic Imperative

The Concept of Early German Romanticism

Frederick C. Beiser

Harvard University Press, 2003

انتشارات ققنوس

تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری،

شماره ۱۱۱، تلفن ۰۶۴۰۸۶۴۰

ویرایش، آماده‌سازی و امور فنی:

تحریریه انتشارات ققنوس

* * *

فردریک بیز

رمانتیسم آلمانی

مفهوم رمانتیسم آلمانی اولیه

ترجمه سید مسعود آذرفام

چاپ اول

۱۱۰۰ نسخه

۱۳۹۸

چاپ پارمیدا

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۳-۴۸۰-۲۷۸-۶۰۰-۹۷۸

ISBN: 978-600-278-480-3

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

۴۲۰۰۰ تومان

فهرست

یادداشت مترجم	۹
پیشگفتار	۱۳
علایم اختصاری	۲۲
مقدمه: رمانیسم؛ گاه و بی‌گاه	۲۵
۱. معنای «شعر رمانیک»	۳۷
۱. اهداف و محذورات	۳۷
۲. تفسیر معیار	۴۱
۳. در مسیر رمانیک	۴۵
۴. مفهوم «شعر»	۵۰
۵. رمانیک ساختن جهان	۵۵
۶. انگیزه‌های برنامه رادیکال	۵۸
۲. رمانیسم آلمانی اولیه: مشخصه	۶۷
۱. وظیفه مشخصه	۶۷
۲. خیر اعلی	۷۰
۳. بیلدونگ رمانیک	۷۴
۴. واکنش در برابر مدرنیته	۷۸
۵. تفاسیر پست‌مدرن و مارکسیستی	۸۲

۶. سیاست رمانتیک.....	۸۵
۷. زیبایی‌شناسی رمانتیک.....	۹۰
۳. رمانتیسم اولیه و روشنگری.....	
۱. رمانتیسم در برابر روشنگری.....	۱۰۳
۲. بحران روشنگری.....	۱۰۶
۳. زمینهٔ زیبایی‌گرایی رمانتیک.....	۱۰۹
۴. نقادی رادیکال و پیامدهای آن.....	۱۱۳
۵. راه حل دوپهلو.....	۱۱۷
۴. رمانتیسم اولیه و سنت افلاطونی.....	
۱. رمانتیسم به منزلهٔ روشنگری.....	۱۲۷
۲. بادهٔ نو در جام‌های کهنه.....	۱۲۹
۳. مسائل جدید.....	۱۳۱
۴. دامها و ایرادات.....	۱۳۶
۵. میراث افلاطونی.....	۱۴۲
۵. حاکمیت هنر.....	
۱. هنر به منزلهٔ متافیزیک.....	۱۵۷
۲. بیان و تقلید.....	۱۶۰
۳. چالش نقد سوم کانت.....	۱۶۴
۴. نمونهٔ نقد سوم.....	۱۶۶
۵. بنیان متافیزیکی زیبایی‌شناسی رمانتیک.....	۱۷۰
۶. مفهوم بیلدونگ در رمانتیسم آلمانی اولیه.....	
۱. زمینهٔ اجتماعی و سیاسی.....	۱۸۱
۲. تعلیم و تربیت به منزلهٔ خیر اعلی.....	۱۸۵

۳. تعلیم و تربیت زیبایی شناختی.....	۱۸۸
۴. نقش هنر.....	۱۹۲
۵. تعلیم و تربیت و آزادی.....	۱۹۵
۶. بیداری حواس.....	۱۹۹
۷. قدرت عشق.....	۲۰۲
۸. پارادوکس نهایی.....	۲۰۵
۷. فریدریش شلگل: رمانیک مرموز.....	۲۰۹
۱. رمز و راز.....	۲۰۹
۲. تقریر پرسش.....	۲۱۲
۳. تداوم و گستاخ در تکامل فکری شلگل.....	۲۱۴
۴. پرسش از تأثیر بیرونی.....	۲۲۱
۵. شلگل و فیشته، ۱۷۹۵-۱۷۹۷.....	۲۲۷
۶. معرفت‌شناسی ضدمناگروانه.....	۲۳۳
۷. نقادی نوین.....	۲۳۷
۸. آیرونی رمانیک.....	۲۴۰
۸. پارادوکس متفاہیک رمانیک.....	۲۵۱
۱. طرح وصلتی عجیب و غریب.....	۲۵۱
۲. نمای عدم توافق.....	۲۵۴
۳. این‌همانی سوژه‌اپژه.....	۲۵۶
۴. برداشت ارگانیک از طبیعت.....	۲۵۹
۵. پایه منطقی ارگانیسم‌انگاری.....	۲۶۱
۶. اسپینوزاگرایی احیاشده.....	۲۶۵
۷. بیوند مبارک ایدئالیسم و رئالیسم.....	۲۶۸
۸. بازسازی و احیای معرفت‌شناسی.....	۲۷۲

۹. پرسشن از آزادی ۲۷۵
۹. کانت و فلاسفه طبیعت ۲۸۳
۱. رجعت به جزمگرایی؟ ۲۸۳
۲. کلیشه نوکانتی ۲۸۵
۳. استدلال‌های کانت به سود قید تنظیمی ۲۸۸
۴. خط مقدم دفاع ۲۹۴
۵. محدودیت‌های تجربه ۲۹۶
۶. استنتاج استعلایی [امر] ارگانیک ۳۰۱
۷. به نتیجه نهایی رساندن شرح‌ها ۳۰۴
۱۰. دین و سیاست در رمانتیسم اولیه ۳۱۳
۱. برخی کلیشه‌های مزاحم ۳۱۳
۲. شیک رادیکال در دهه ۱۷۹۰ ..... ۳۱۷
۳. فیشته در برابر اسپینوزا ۳۲۲
۴. احیای اسپینوزا ۳۲۸
۵. ارزیابی نهایی ۳۳۲
كتاب‌شناسی ۳۳۹
واژه‌نامه انگلیسی به فارسی ۳۵۵
نمایه ۳۵۷

یادداشت مترجم

رمانتیسم آلمانی را می‌توان یکی از مهم‌ترین جنبش‌ها و مکاتب فکری در دوران مدرن دانست. این نحله از رمانتیسم که محل اصلی تکوین آن را پینا دانسته‌اند، با دربوردیدن سرتاسر تاروپود فرهنگ اروپایی، تأثیری تعیین‌کننده و دیرپا در حوزه‌هایی چون فلسفه، ادبیات، زیبایی‌شناسی، اخلاق و سیاست نهاده است. دانشورانی که در باب رمانتیسم آلمانی تحقیق کرده‌اند در سیر بالیدن این جنبش سه مرحله را از هم تمیز داده‌اند: رمانتیسم اولیه (Frühromantik)، رمانتیسم برجین (Hochromantik) و رمانتیسم متأخر (Spätromantik).

کتابی که در دست دارید مشتمل بر ده فصل روشنگر است که به بررسی جنبه‌های مختلف مرحله نخست رمانتیسم آلمانی (Frühromantik) پرداخته است و پرتوهای ارزشمندی بر فهم برخی از مهم‌ترین زوایای آن می‌افکند. فردریک بیزر، نویسنده اثر، استاد فلسفه دانشگاه سیراکیوز — که او را به حق یکی از بزرگ‌ترین مورخان فلسفه آلمانی در جهان انگلیسی‌زبان دانسته‌اند — این ده فصل را که در اصل ده مقاله هستند در مناسبت‌های مختلف نگاشته است. مقالات این کتاب که علی‌رغم ربط منطقی بینشان می‌توان آن‌ها را به طور جداگانه نیز مطالعه کرد، با ارجاع مکرر به آثار رمانتیک‌های آلمانی مسائلی را مطرح می‌سازد که گهگاه از منظر پژوهشگران تیزبین رمانتیسم آلمانی نیز مغفول مانده‌اند.

شاید بتوان یگانه اثر قابل اعتماد درباره رمانیسم در زبان فارسی را رشته‌های رمانیسم آیزایا برلین دانست. اما بیز از تفاسیر پیشین رمانیسم آلمانی خرسند نیست و از این شکوه می‌کند که رمانیسم تاکنون عمدتاً موضوع پژوهش منتقدان ادبی بوده و به سویه‌های متافیزیکی، معرفت‌شناسختی و اخلاقی آن وقوع چندانی نهاده نشده است. در نتیجه کتاب حاضر را می‌توان یکی از اصیل‌ترین تفاسیر رمانیسم دانست که نویسنده آن با دقت و باریکبینی‌ای کمنظیر و نیز وسعت دانشش درباره متون اصلی رمانیک‌ها بر آن بوده است تا با نقد سنت‌های تفسیری بدیل، تفسیر بدیع خویش را عرضه کند. هدف اصلی من نیز آشنایی هرچه بیشتر مخاطب فارسی‌زبان با رویکردهای بدیل در تفسیر این جنبش و به تبع آن ژرفا بخشیدن دانش درباره غرب به مثابة یک کل بوده است. در روند ترجمه اثر با مواردی روبه رو بودام که در میان گذاشت آن‌ها را با خواننده محترم مفید می‌دانم:

– عنوان اصلی کتاب با اشاره‌ای تلویحی به نقل قولی از فریدریش شلگل – *The Romantic Imperative* یا «امر رمانیک» است، اما به دلیل آن‌که عنوان رهنگ فکر خواننده فارسی‌زبان نشود مناسب دیدم آن را به صورت رمانیسم آلمانی با عنوان فرعی مفهوم رمانیسم آلمانی اولیه بیاورم.

– در متن اصلی عنوانین همه آثار رمانیک‌ها و نیز برخی فقرات به زبان آلمانی آمده‌اند، اما به جهت یکدستی متن و سهولت کار خواننده فارسی‌زبان همه آن‌ها به فارسی برگردانده شده‌اند.

– در ترجمه نقل قول‌ها از آثار رمانیک، برای رفع ابهام و ارائه ترجمه‌ای دقیق‌تر سعی کرده‌ام متون اصلی و دیگر ترجمه‌های انگلیسی از این متون را نیز پیش‌چشم داشته باشم.

– همه پانوشت‌ها از مترجم است و افزوده‌های مؤلف در متن با اعداد داخل پرانتز ( ) مشخص شده و توضیح آن‌ها در پایان هر فصل در بخش «یادداشت‌ها» آمده است.

– در سرتاسر متن اصلی، اصطلاحات و عبارات غیرانگلیسی بار اول با املای اصلی به همراه ترجمه فارسی آن درکروشه آمده، و پس از آن تا پایان کتاب به ذکر ترجمه فارسی اکتفا شده است.

– برای آگاهی خواننده از معادلهای به کار گرفته شده یک «واژه‌نامه انگلیسی به فارسی» نیز به پایان کتاب ضمیمه شده است.

در روند ترجمه این اثر، تحریریه انتشارات ققنوس، به خصوص آقای مهدی محمدی اصل که مقابله و ویرایش کل متن را بر عهده داشتند، با نکات و پیشنهادهای ارزشمندشان در ارائه ترجمه‌ای منفتح‌تر و پیرواسته‌تر یاری‌رسان بودند. از این رو از ایشان و مدیریت فرهیخته انتشارات ققنوس کمال سپاس و امتنان را دارم.

سید مسعود آذرفام
۹۷ مردادماه

پیشگفتار

مقالات حاضر کوششی در جهت تعریف و توضیح جنبه‌هایی از رمانتیسم آلمانی اولیه است، دوره‌ای مشهور به Frühromantik [رمانتیسم اولیه آلمانی] که میان سال‌های ۱۷۹۷ تا ۱۸۰۲ شکوفا شد. این مقالات اساساً مقدماتی و اهتمامی به منظور راهنمایی خواننده انگلیسی زبان در سرزمینی ناشناخته‌اند. به طور خاص، هدف من معرفی فلسفه در پسِ رمانتیسم آلمانی اولیه – معرفت‌شناسی، متافیزیک، اخلاق‌شناسی و سیاست آن – و نمایاندن ربط این فلسفه به ادبیات، نقادی و زیبایی‌شناسی^۱ این دوره است. در حالی که ادبیات، نقادی و زیبایی‌شناسی رمانتیسم اولیه^۲ همواره علایق و توجهات را به خود جلب کرده، نمی‌توان همین سخن را درباره متافیزیک، معرفت‌شناسی و اخلاق‌شناسی این دوره صادق دانست؛ حال آنکه فهم سه وادی نخست (ادبیات، نقادی و زیبایی‌شناسی) در گرو فهم وادی‌های پسین (متافیزیک، معرفت‌شناسی و اخلاق‌شناسی) است.

از آن روی که هدف من طرح یک مقدمه است، چهار مقاله نخست بر آن خواهد بود تا اهداف و ایدئال‌های ممیز رمانتیسم اولیه را شناسایی کنند. کوشش‌ها در جهت مشخص کردن «ذات» جنبش – آنچه آلمانی‌ها آن را Wesensbestimmung یا

---

1. aesthetics   2. Frühromantik

پژوهشی آلمان، بسیار متداول بوده‌اند. اما به جهت رشد اصالت تسمیه تاریخی، چنین مطالعاتی امروزه بسیار نامرسوم به حساب می‌آیند. با این حال، هدف من در این مقالات، مشخص کردن «مفهوم» یا «ذات» رمانیسم اولیه، و تا حدودی رمانیسم به نحو عام نیست، چنان‌که گویی این واژگان به گونه‌ای صورت نوعی یا الگوی فکری لایزال تحت یاد پس پدیده‌ها اشاره دارند. یگانه رسالت من یافتن برخی اهداف و خصلت‌های مشترک میان گروه خاصی از اندیشمندان در زمان و مکانی خاص بوده است. حتی شکاک‌ترین باورمند به اصالت تسمیه نمی‌تواند چنین تعمیم‌های تجربی‌ای را کنار بگذارد. ما نیازمند پیمایش جنگل هستیم، صرف نظر از آن‌که درختان منفرد آن چه میزان منحصر به فرد هستند.

محور انتقادی اصلی این مقالات معطوف به تفاسیر پست‌مدرن از رمانیسم اولیه، به خصوص آثار پل دومان،^۱ مانفرد فرانک،^۲ آیزایا برلین،^۳ ارنست بلر،^۴ فیلیپ لاکو لابارت^۵ و ژان لوک نانسی^۶ است. با آن‌که من از این دانشوران بسیار آموخته‌ام، معتقدم تفسیر آنان از رمانیسم اولیه یکجانبه و زمان‌پریشانه است. چنین تفسیری آن دوران را اساساً به مثابة سبقتی بر پست‌مدرنیسم می‌فهمد و دغدغه‌های معاصر را بدان تحمیل می‌کند. با این همه، و بد رغم همه قرابت‌های رمانیسم اولیه با پست‌مدرنیسم، این دوره به عنوان پدیده تاریخی منحصر به فردی باقی مانده، و هنوز تا حد زیادی بخشی از قرن هجدهم است. بنابراین شماری از مقالات کتاب حاضر (فصل ۲ تا ۵) بر آن‌اند که توازن تفاسیر پست‌مدرن را اصلاح کنند و بعد عقل‌باورانه رمانیسم اولیه را بدان بازگردانند.

مسئله عمده در فهم رمانیسم اولیه رابطه دوپهلوی پیچیده‌آن با روشنگری آلمانی یا Aufklärung است. گرچه این مسئله به عنوان مسئله‌ای صرفاً تاریخ‌نگارانه رخ می‌نمایاند، در تعیین هویت رمانیسم اولیه حیاتی است. مسئله زیربنایی در پس تفاسیر پست‌مدرن در واقع این است که این تفاسیر، گاه

1. Paul de Man   2. Manfred Frank   3. Isaiah Berlin   4. Ernst Behler

5. Phillippe Lacoue-Labarthe   6. Jean-Luc Nancy

ناخواسته، حول تفسیر قدیمی از رمانتیسم اولیه به مثابه و اکنشی در برابر Aufklärung می‌گردد. به این دلایل، چند مقاله نیز به این مسئله اختصاص یافته است (فصل ۳ تا ۵).

برخی از مقالات، به خصوص مقاله نخست و دوم، در واکنش به رویکرد ادبی همچنان مسلط بر رمانتیسم اولیه نگاشته شده است، که آن را همچون جنبشی اساساً ادبی، انتقادی و زیبایی شناختی می‌نگرد. دیرزمانی است که این رویکرد قضیه را چنان توصیف می‌کند که گویی ابعاد فرهنگی و فلسفی این جنبش که نقش اصلی را ایفا کرده‌اند ذیل بُعد ادبی می‌گنجند. حال آنکه ادبیات رمانتیک فقط بخشی از جنبش فکری و فرهنگی وسیع تری بوده است، و این جنبش فقط در پرتو رمانتیک، به خصوص معرفت‌شناسی، متافیزیک، اخلاق‌شناسی و سیاست آن قابل فهم است. اگر رمانتیک‌ها جایگاه والای به زیبایی‌شناسی داده، و آن را به منزله راهنمایی برای [نیل به] حقیقت بر فلسفه برتری بخشیده‌اند، همه صرفاً به دلایل معرفت‌شناسی و متافیزیکی بوده است. صدای نیرومندی علیه ضيق رویکرد ادبی اعتراض کرده‌اند – همچون رودولف هایم،^۱ والتر بنیامین،^۲ اسکار والتسل^۳ و پاول کلوکهن^۴ – اما اعتراضات آنان به ندرت رویه غالب را متأثر ساخته است. نباید پنداشت که دوران مدرسی‌گری^۵ ادبی به پایان رسیده است. اخیراً یکی از سرشناس‌ترین دانشوران رمانتیسم اولیه، ارنست بلر، بر رویکرد ادبی مجدد تأکید کرده است و دانشوران همچنان می‌کوشند ذات رمانتیسم را با تحلیل کاربرد و ریشه‌های این عبارت (یعنی romantische Poesie) دریابند (بنگرید به فصل ۱). بدتر از همه این‌که، دانشوران پست‌مدرن دست به تعمیمات گسترده‌ای درباره رمانتیسم اولیه زده‌اند، آن هم با مشخصه‌های سبک ادبی آن (بنگرید به فصل ۲).

رویکرد خود من به رمانتیسم اولیه در وهله نخست تأکید بر تقدم ارزش‌های اخلاقی و سیاسی آن، و نقش مسلط آن‌ها در زیبایی‌شناسی و دین آن است. بنابراین برخی از مقالات پیش رو (فصل ۲، ۳ و ۶) در برابر دیدگاه همچنان

1. Rudolf Haym

2. Walter Benjamin

3. Oskar Walzel

4. Paul Kluckhohn

5. scholasticism

رایج، مبنی بر این‌که رمانیسم اولیه اساساً غیرسیاسی بود، نگاشته شده است. در تأکید بر بعد سیاسی زیبایی‌شناسی رمانیک، بر آن نیستم ادعا کنم که رمانیک‌ها آشکارا در کنش سیاسی دخیل بوده‌اند، گرچه مدعی آن نیز نیستم که سیاست آنان برآمده از عقب‌نشینی به حوزه اخلاقی و زیبایی‌شناختی بوده، که بر حوزه سیاسی حاکمیت داشته است. هیچ‌یک از این دیدگاه‌ها تکینگی موقعیت سیاسی رمانیک‌ها در دهه ۱۷۹۰ را در نمی‌یابند، آن زمان که دیدگاه‌های سیاسی علنی‌تر بودند، اما کنش سیاسی سازمان یافته از پایین هنوز ممنوع بود. اولویت امر اخلاقیاتی و سیاسی در رمانیسم اولیه بدین معناست که رمانیک‌ها زیبایی‌شناسی و دین را تابع اهداف اخلاقیاتی و سیاسی قرار می‌دادند. آنان خیر اعلیٰ^۱ رانه به عنوان تأمل زیبایی‌شناختی، که به منزله خود تحقیق‌بخشی انسان، یعنی پروواندن انسانیت، تعریف می‌کردند. رمانیک‌ها، به سان افلاطون و ارسطو، مدعی بودند که این ایدئال تنها درون جامعه و دولت قابل تحقق است. این ارزش‌های اخلاقیاتی و سیاسی نقشی تعیین‌کننده در دستور کار رمانیک ایفا می‌کردند: این ارزش‌ها هدف غایی در پس زیبایی‌شناسی، فلسفه تاریخ و Naturphilosophie [فلسفه طبیعت] این جنبش هستند.

روش من اساساً هرمنوتیکی و تاریخی است، رویکردي که خود رمانیک‌ها از آن حمایت و آن را اتخاذ می‌کردند. این بدین معناست که کوشیده‌ام رمانیک‌ها را از درون، و بر اساس اهداف و زمینه تاریخی خود آن‌ها تفسیر کنم. تا حد امکان، بر آن بوده‌ام که واژگان بیگانه را در پرانتر قرار دهم و رمانیک‌ها را در تفرد تاریخی‌شان بازسازی کنم. نه بدین دلیل که از نظر من رمانیک‌ها به عنوان پدیده‌ای تاریخی ربطی به دوران معاصر ندارند – دقیقاً بر عکس آن مدنظرم است – بلکه بدین دلیل که طرق بسیاری به منظور نگریستن به ربط آنان به علایق معاصر وجود دارد، طرق بسیاری برای علایق بسیار. گمان نمی‌کنم رسالت مورخ فلسفه این باشد که در باب این ربط پیش‌داوری کند، آن هم با تحمیل چشم‌انداز معاصر به گذشته. ربط رمانیک‌ها نباید به متون آنان نسبت

1. highest good

داده شود، بلکه، پس از عمل بازسازی تاریخی، باید از آن منتج شود. رسالت بنیادین من نیز در اینجا بازسازی تاریخی بوده است.

رویکرد من در قبال رمانیسم اولیه عمدتاً ملهم از کتاب درخشان رودولف هایم، مکتب رمانیک،^۱ بوده است و من اثر خود را ادامه پرورژه اصلی هایم می‌دانم. این هایم بود که برای نخستین بار به ضرورت تحقیق دقیق و مفصل در باب ریشه‌های رمانیسم اولیه تأکید کرد، و همو بود که برای نخستین بار برعکس پیش‌داوری‌های سیاسی و فرهنگی پای فشرد، و رمانیسم را به موضوع مطالعه تاریخی بدل ساخت. کوشش‌های پیشین هاینه،^۲ هتنر^۳ و گروینوس^۴ در مقایسه با کارهایم خام‌ستانه بودند و با پیش‌داوری‌های سیاسی‌ای که هایم در بی‌چیرگی بر آن‌ها بود خدشه‌دار شده‌اند. هایم با دریافت‌نمای تمام و کمال اهمیت بنیادین فلسفه نزد رمانیسم اولیه، رویکردی کل‌گرایانه اتخاذ کرد که حق مطلب را در قبال سرشت چندرشت‌های این جنبش کاملاً ادا کرد. در حالی که او هرگز از رویکرد انتقادی به رمانیک‌ها دست نکشید، انتقاداتش پس از بازسازی همدلانه مواد [تاریخی] بوده است. قطعه‌به‌یقین، بخش اعظم کارهایم اکنون منسوخ شده است؛ برخی از تفاسیر او ساده‌انگارانه‌اند؛ و او هرگز بی‌طرفی‌ای را که خواهانش بود محقق نساخته است. با این همه، دغدغه‌ او برای بی‌طرفی، ژرفای تاریخی، بازسازی همدلانه، و کل‌گرایی به همان میزان که در سال ۱۸۷۰ معتبر بوده‌اند هنوز معتبرند. از جهات بنیادین هایم چنان معیاری گذارده است که آثار معاصر هنوز با آن فاصله دارند.

برخی از کارهایم درباره رمانیسم اولیه پیش از این منتشر شده‌اند، به خصوص در مقاله «رمانیسم»^۵ که آن را برای دایرة المعارف فلسفه رالنج نوشت‌هایم؛ در فصول ۹ تا ۱۱ کتاب روشنگری، انقلاب و رمانیسم،^۶ که به بحث در باب نظریه سیاسی

1. *Die romantische Schule* (Berlin: Gaertner, 1870)   2. Heinrich Heine

3. Hermann Theodor Hettner   4. Georg Gottfried Gervinus

5. "Romanticism" in *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, Vol. 8, 348-352.

6. *Enlightenment, Revolution, and Romanticism* (Cambridge: Harvard University Press, 1992).

رمانیک می‌پردازد؛ در مقدمه نوشه‌های سیاسی اولیه رمانیک‌های آلمانی،^۱ و سرانجام در چهار فصل از ایدئالیسم آلمانی^۲ (بخش سه، فصل‌های ۱ تا ۴)، که متافیزیک و معرفت‌شناسی رمانیک را بر مردم رسد. برخی از مقالات کتاب حاضر بر اساس آثار پیشین من سامان یافته‌اند، و نسخه‌هایی اصلاح شده و تکمیل شده از آن آثارند، و مقالات دیگر نیز به مباحث جدیدتری می‌پردازنند. ده مقاله این کتاب به مناسبت‌های مختلف در ده سال گذشته نگاشته شده‌اند. اما بیشتر آن‌ها برای نخستین بار در این کتاب و تعداد اندکی پیش‌تر منتشر شده‌اند، اما تقریباً همه آن‌ها به جهت انتشار در این کتاب عمیقاً بازبینی شده‌اند. فصل نخست در فوریه ۲۰۰۰ برای درس‌گفتاری در کالج استکهلم جنوبی در استکهلم سوئد، به مناسبت شروع برنامه درسی ادبیات تطبیقی در آن دانشگاه نگاشته شد. نسخه اولیه فصل دوم برای درس‌گفتاری در بخش تاریخ علم مرکز فیسباین^۳ دانشگاه شیکاگو نوشته شد. و نسخه بازنگری شده آن به آلمانی با عنوان «Die deutsche Frühromantik»^۴ منتشر شد. این نسخه از آن پس به‌دقت بازبینی شد و آنچه در این کتاب آمده تقریباً جدید است. فصل سوم، که اکنون تا حد زیادی بازبینی شده، ادای سهمی به روشنگری چیست؟^۵ یمز اشمیت است. فصل چهارم در آوریل ۱۹۹۹ برای کنفرانس شلایرماخر در دانشگاه درو^۶ نوشته شد، و پیش‌تر منتشر نشده است. مقاله پنجم در این مجلد جدید است؛ این مقاله در نشریه تاریخ ایده‌ها^۷ پذیرفته شد ولی هرگز به چاپ نرسید. مقاله ششم در اصل در تحریرات فلسفه درباره تعلیم و تربیت^۸ ویراسته

1. *The Early Political Writings of the German Romantics* (Cambridge: Cambridge University Press, 1996).

2. *German Idealism* (Cambridge: Harvard University Press, 2002).

3. Fishbein Center for the History of Science

4. "Die deutsche Frühromantik," in *Philosophie, Kunst, Wissenschaft. Gedenkschrift Heinrich Kutzner* (Würzburg: Königshausen and Neumann, 2001), pp. 38-52.

5. James Schmidt, *What Is Enlightenment?* (Berkeley: University of California Press, 1996), pp. 317-329. 6. Drew 7. *Journal of the History of Ideas*

8. *Philosophers on Education* (London: Routledge, 1998), pp. 284-289.

آمیلی رورتی^۱ منتشر و برای چاپ حاضر بازبینی شد. مقاله هفتم برای نخستین بار منتشر می‌شود، اگرچه نسخه‌های اولیه بخش‌های ۵ تا ۸ را پیش‌تر در ایدئالیسم آلمانی منتشر کردند؛ این فصل کوششی است در جهت بازنديشی درباره بحث تکامل فلسفی شلگل، از کتاب قبلی ام روشنگری، انقلاب و رمانیسم.^۲ مقاله هشتم در اصل برای مجلدی با عنوان رمانیسم فلسفی^۳ به ویراستاری نیکولاوس کامپریدیس^۴ نوشته شد، که از سوی انتشارات راتنج در شرف انتشار است. نسخه‌های اولیه فصل ۹ در چند جا در قالب درسگفتار ارائه شده‌اند: مه ۱۹۹۹ در دانشگاه شفیلد، سپتامبر ۱۹۹۹ در دانشگاه آریزونا، فوریه ۲۰۰۰ در دانشگاه استکهلم، نوامبر ۲۰۰۰ در بخش علم و تکنولوژی مؤسسه دیبنر و در ژوئیه ۲۰۰۱ در کنفرانس NEH^۵ درباره «رمانیسم اولیه آلمانی». این مقاله به عنوان بخشی از مجموعه دیبنر درباره تاریخ و فلسفه علم، بخشی با عنوان مطالعات مؤسسه دیبنر درباره تاریخ علم و تکنولوژی،^۶ منتشر خواهد شد. فصل ۱۰ در اکتبر ۲۰۰۱ برای مجموعه‌ای از درسگفتارها درباره فلسفه دین در دانشگاه بوستون نوشته شد و تاکنون در جایی چاپ نشده است.

از آن رو که مقالات به طور جداگانه نوشته شده‌اند، در برخی جاها شاهد همپوشانی و بنابراین تکرار هستیم. و از آن‌جاکه فرض براین است که بسیاری از خوانندگان مقالات را مستقل از هم خواهند خواند، دست به حذف قسمت‌های تکراری نزدیدم. برای خوانندگانی که بر آن‌اند مقالات را به ترتیب بخوانند نیز تنها طلب صبر و شکیبایی می‌کنم.

مطالعات من در باب رمانیسم اولیه به دوران دانشجویی ام در آکسفورد بازمی‌گردد، زمانی که برای نخستین بار تحت تأثیر شلینگ^۷ و نووالیس^۸ قرار گرفتم، با این‌که نمی‌دانستم این متفکران بخشی از جنس فکری وسیع تری با

1. Amélie Rorty   2. *Enlightenment, Revolution, and Romanticism*, 245-263.

3. *Philosophical Romanticism*   4. Nikolas Kompridis

5. the National Endowment for the Humanities

6. *Dibner Institute Studies in the History of Science and Technology*

7. Friedrich Wilhelm Joseph Schelling   8. Novalis

عنوان رمانتیسم اولیه‌اند. مطالعه رمانتیسم اولیه برای فیلسفه‌دان در آن دوران در آکسفورد امری عجیب بود و من در این راه تنها بودم. آکسفورد در آن زمان سنگر مدرسی‌گری بود، چنان‌که امروز نیز است؛ و به رمانتیسم اولیه اگر وقعي نهاده می‌شود، تنها از آن روست که نفی مدرسی‌گری تلقی می‌شود. در ملاقاتی به یاد ماندنی، آیازایا برلین مرا به خاطر تلاش‌هایم تشویق کرد؛ آرزویم این بود که فرصت بیشتری می‌داشتیم تا از مصاحت با او بیشتر بهره می‌بردم.

در طول سالیان مطالعاتم درباره رمانتیسم اولیه از آثار افراد بسیاری منتفع شده‌ام، که در اینجا می‌توانم به عده قلیلی از آنان اشاره کنم. در این دوران از کارل امریکس،^۱ مایکل چائولی،^۲ مانفرد فرانک، پُل فرانکس،^۳ مایکل فریدمن،^۴ چارلز لونیس،^۵ مایکل مورگان،^۶ بیل راش،^۷ رابرت ریچاردز^۸ و سیمون شیفر^۹ بسیار آموخته‌ام. همچنین از شرکت‌کنندگان در جلسات مؤسسه دیپندر نوامبر ۲۰۰۰، و جلسات مؤسسه NEH در فورت کالیز کُلرادو در تابستان ۲۰۰۱ سپاسگزارم؛ روحیه خوب و هوش وافر آنان مشوق من در ایضاح بسیاری از دیدگاه‌هایم درباره رمانتیسم اولیه شده است. و دست آخر از خواننده ناشناسی هستم که از نظرات آن‌ها در نسخه نهایی متن بهره برده‌ام. امیدوارم حق مطلب را در قبال پیشنهادها و نقادی‌های بسیار آنان ادا کرده باشم.

1. Karl Ameriks   2. Michel Chaouli   3. Paul Franks

4. Micheal Friedman   5. Charles Lewis   6. Michael Morgan

7. Bill Rasch   8. Robert Richards   9. Simon Shaffer   10. Ian Balfour

Der romantische Imperativ fordert die Mischung aller Dichtarten.
All Natur und Wissenschaft soll Kunst werden — Kunst soll Natur
werden und Wissenschaft.

Imperativ: die Poesie soll sittlich und die Sittlichkeit soll poetisch
sein.

امر رمانتیک خواهان تلفیق کل گونه‌های شعری است. کل طبیعت و علم
باید به هنر و هنر باید به طبیعت و علم بدل گردد.

امر: شعر باید اخلاقیاتی و اخلاقیات باید شعری باشد.

— از دفترچه یادداشت‌های فریدریش شلگل، ۱۷۹۷-۱۷۹۸